

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
VERES PÉTER GIMNÁZIUM
MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.
BRINGÓHINTÓ KKT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: TERCSINÉ TÓTH ILONA (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya/Somogy/Tolna: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Ált. Isk., Pécs)
Békés/Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Bercsényi Miklós Gimnázium, Törökszentmiklós)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: Dél-Buda: ANTAL ERZSÉBET (Arany János Általános Iskola és Gimnázium)
Dél-Pest: NAGY MÁRTA (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: VETLÉNYI DÁVID (Baár-Madas Református Gimnázium)
Csongrád: BARANYI BETTINA (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves/Nógrád: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Komárom-Esztergom/Győr-Moson-Sopron: MÉSZÁROSNÉ NAGY ÉVA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Pest megye - kelet: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Pest megye - nyugat: KUJBUS ATTILÁNÉ (Szent Margit Gimnázium, Budapest)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárdá)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Kertvárosi Általános Iskola Eötvös József Székhelyiskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

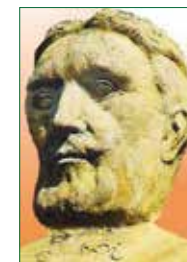
„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2014/15.
Országos döntő
6. osztály

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Melyik lehet felszólító módú ige?
(A) *mondja* (B) *nézhesétek* (C) *egyék* (D) *old* (E) *aludjék*
- Jelöljétek meg a helytelen vagy pontatlan szólásmondásokat!
(A) *a zavarosban vadászik* (B) *feltalálta a spanyolviaszt*
(C) *átesett az érem másik oldalára* (D) *lyukat beszél a fejébe*
(E) *ha már lúd, legyen fehér*
- A felsorolt madárnevekből hiányzik egy-egy mássalhangzó. Melyeket kell j betűvel kiegészíteni?
(A) *hé...a* (B) *karva...* (C) *kese...ű* (D) *só...om* (E) *papagá...*
- Verskezdeteket adtunk meg magánhangzók nélkül. Ha megfejtettétek őket, azokat jelöljétek meg, amelyeknek Petőfi Sándor az írójuk!
(A) *BRZGTNK PMML* (B) *FL VGN KRT KCSM*
(C) *VNDRSZNSZ KRBN MGYR* (D) *ST VN, ST VN: K-K NYGLMB*
(E) *TZSN ST L NYR NP SGR*
- Mit jelent az a szó, amely a helytelenül írt szavak kezdőbetűiből áll?
lappang, csermej, alúl, dicséret, lassítás, óriási, itatóvályu, karvaly, típusú, akkorra, olykór, sugó
(A) *halcsalगतó éték* (B) *becsapós, megtévesztő* (C) *halászcsonak*
(D) *mocsaras vidék* (E) *bozótos, bokros terület*
- A szólás szerint mit kiált valakire az, aki rágalmazza a másikat?
(A) *apait-anyait* (B) *fűt-fát* (C) *hetet-havat*
(D) *kígyót-békát* (E) *csapot-papot*
- Hangoskodó. A beszédhangokról tanultak alapján jelöljétek meg az igaz állításokat!
(A) *A magánhangzók önmagukban is alkothatnak szótagot.*
(B) *Ha képzéskor a levegő akadályba ütközik, akkor csak mássalhangzó jöhet létre.*
(C) *A hónapok nevei között több a vegyes hangrendű szó, mint az összes többi hangrendű együttvéve.*
(D) *A kétjegyű mássalhangzók között két zöngés-zöngétlen pár van.*
(E) *A Nemzeti dal első versszakában nem érvényesül mássalhangzótvény.*

- Jelöljétek meg azokat a szavakat, amelyeknek a belsejébe vagy a végére, a kipontozott helyre ha egy népvévet írunk, akkor értelmes szót kapunk! (Például: b...óság > bírság) Figyelem! A pontok száma megfelel a hiányzó betűk számának! A kétjegyű mássalhangzókat két pont jelöli!
(A) *p....kál* (B) *marc.....* (C) *k....ély* (D) *pi....a* (E) *teny....*
- Ha a kiemelt betűtől elindulva a sakkból ismert „lólépés” vagy „lóugrás” szabályai szerint megfelelően haladtok, egy ismert közmondást találhattok. Ha sikerült megfejteni, jelöljétek meg a hozzá jelentésben legközelebb álló másik közmondást! (Néhány betű nem része a megfejtésnek.)
(A) *Kinek nem inge, ne vegye magára.* (B) *Májusi eső aranyat ér.*
(C) *A szegény embert még az ág is húzza.* (D) *Jobb későn, mint soha.*
(E) *Akkor keresi a puskát, amikor a varjú elszállott.*
- Melyik jelent valamilyen járművet?
(A) *kordé* (B) *mozsár* (C) *batár* (D) *járom* (E) *fiáker*
- Így is jó meg úgy is jó? Azokat a kifejezés-, illetve szó párokat jelöljétek meg, amelyeknek mindkét eleme helyes!
(A) *húzzad – húzzd* (B) *egyelőre – egyenlőre* (C) *falu – falú*
(D) *fent – fenn* (E) *nem törődöm – nemtörődöm*
- Melyik „-fa” nem lehet, illetve jellemzően nincs fából?
(A) *tilalomfa* (B) *kalifa* (C) *tufa* (D) *satrafa* (E) *szemöldökfa*
- Különbféle szavakat, szóalakokat soroltunk fel. Jelöljétek meg a rájuk vonatkozó igaz állításokat! *hegymászókkal, házikója, repülő, jóságáért, halad, erősítés, kertészeknek, liszté*
(A) *Mindegyik lehet főnév.* (B) *Mindegyik képzett szó.*
(C) *Összesen két példát találunk közöttük teljes hasonulásra.*
(D) *Főnévből, melléknévből és igéből képzett szó is van közöttük.*
(E) *Összesen kettő főnév és melléknév is lehet közülük.*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Képzeljétek el, hogy egy világ körüli úton vagytok, és az a kellemetlenség ért titeket, hogy egy távoli szigeten élő bennszülött törzs „vendégszeretetét” vagytok kénytelenek élvezni. Az utolsó esély a helyzet megoldására, hogy írtok egy segítségkérő levelet valakinek. Ebben elmesélhettek, hogyan kerültek ide, mit akarnak tőletek a bennszülöttek, és legfőképpen, hogy mire van szükségetek a kiszabaduláshoz. E képzelt levelet természetesen bárkinek címezhetitek, lehet az valós vagy kitalált személy. Ügyeljétek, hogy írásotok megfelelően a levélforma követelményeinek! Fogalmazásotok ne haladja meg a rendelkezésre álló terjedelmet!